

3. Праздничный концерт «Актриса-весна», посвященный Международному женскому дню – 8 марта в МССВУ [Электронный ресурс]. – Режим доступа : https://vk.com/club116346901?z=video-116346901_456239017%2Fvideos-116346901. – Дата доступа : 27.03.2018.

Ножнікава М.Д., Таргонскі А.П., студэнты
Навуковы кіраўнік – Байко А.П.

ІНТЭРПРЭТАЦЫЯ ТРАДЫЦЫЙ СВЯТКАВАННЯ ДНЯ СМЕХУ Ў СУЧАСНЫХ РЭКРЭАЦЫЙНЫХ ТЭХНАЛОГІЯХ ПРАЦЫ З ДЗЕЦЬМІ

Дзень смеху як неафіцыйнае свята адзначаецца ў многіх народаў розных краін часцей за ўсё 1 красавіка. Першага красавіка лічыцца самым вясёлым днём у годзе, таму што ў гэты дзень усе спрабуюць паджартаваць, ці падмануць адзін аднаго разнастайнымі спосабамі. У сучаснай святочнай культуры нашай краіны дзень смеху (як яго называюць у заходніх краінах: «дзень зязюлі» у Шатландыі, «дзень лялькі» у Японіі, «дзень рыбы» у Францыі і «дзень дурняў» у ЗША) даволі папулярная святочная падзея, якая мае сваю гісторыю, традыцыі і атрыбутыку. Сёння ў сучасных рэкрэацыйных тэхналогіях працы з дзецьмі дзень смеху шмат у чым страціў свае традыцыйныя аспекты, напрыклад смехавую язычніцкую і карнавальную культуры, але прыдбаў новыя – запазычаныя, якія актуалізуюць даследаванні гістарычных і тэарэтычных аспектаў інтэрпрэтацый традыцый дня смеху.

Звернемся да гістарычных аспектаў. У антычнасці ў ліку святаў было свята дурасці і розыгрышаў – Сатурналіі (рымскае зімовае свята, якое адзначалі ў канцы снежня і да чацвёртага стагоддзя нашай эры яно ператварылася ў святкаванне Новага года – першага студзеня). Сатурналіі ўключалі ў сябе ўсе атрыбуты вяселосці, да таго ж людзі абменьваліся падарункамі, рабам было

дазволена прыкідвацца кіраўнікамі сваіх спадароў, і ўсім гэтым у гэты дзень кіраваў жартоўны кароль – «Сатурналициус прынцэпс» або «Уладар забавы».

Існуе і хрысціянізаваная тэорыя святкаванне дня смеху звязаная з Бібліяй. У адной з такіх версій Дзень смеху прымеркаваны да памылкі Ноя, калі ён на каўчэгу выпусціў голуба яшчэ да таго, як вада, якая затапіла ўсю зямлю, спала (з тых часоў лічыцца, што пасылаць галубоў куды-небудзь – бессэнсоўны занятак). З Бібліяй звязаны і яшчэ адзін варыянт паходжанне – калі Ісус быў пасланы Пілатам да Ірада і назад. Фраза «пасылаць ад Пілата да Ірада» (стары абарот, які азначае «даць каму-небудзь бессэнсоўнае даручэнне») часта выкарыстоўвалася як доказ вернасці гэтай тэорыі. З гэтай тэорыяй звязаны адзін з старых розыгрышаў «Ганяць дурня», які раней быў папулярным у старэйшых пакаленняў, а сёння атрымаў новую інтэрпрэтацыю сярод дзіцячай аўдыторыі. Падлетку уручаюць канверт з лістом паперы, на якім напісана, напрыклад, «трэба дурня ганяць, за тры мілі пасылаць», і адпраўляюць з канвертам па якому-небудзь адрасе. Адрасат, які атрымаў такое пасланне, перакладае яго ў іншы канверт, надпісвае іншы адрас і пасылаў юнака па новым адрасе, і так пакуль да апошняга не даходзіць сэнс жарту.

Гісторыя дня смеху у Беларусі звязаная з язычніцтвам, у тым ліку з традыцыяй святкавання прыходу вясны (масленічныя гулянні). Старажытныя славяне баяліся халоднай зімы і стараліся праводзіць яе як мага хутчэй з песнямі, танцамі і с мехавымі дзеямі. Абрадавыя дзеянні, прысвечаныя прыходу вясны, суправаджаліся карнавальнымі працэсіямі пераапанутых людзей, які ў разгар вяселосці спальвалі пудзіла зімы. Карнавальная і смехавая культуры розных святаў прадстаўлены ў працах вядомых вучоных Д.С. Ліхачова і А.М. Панчанкі [3].

У Расіі першакрасавіцкія жарты з'явіліся пры Пятры I. Ён і сам любіў жартаваць над іншымі і не крыўдаваў, калі жартавалі над ім. Напрыклад у 1700 годзе нейкі гаспадар трупы факіраў абвясціў усім, што маўляў, ён без працы ўлезе 1 красавіка ў пустую бутэльку. Народ валам паваліў паглядзець на гэты цуд, а калі занавес быў узняты, перад шукальнікамі вострых адчуванняў

паўстаў вялізны макет бутэлькі з надпісам: «Першае красавіка». У яе-то і ўлез дасціпны факір. Пётр не разлаваўся і сказаў толькі, выходзячы з тэатра: «Вольнасць камедыянтаў». А ужо ў 1703 годзе адбыўся першы масавы першакрасавіцкі розыгрыш адбыўся ў Маскве – вяшчальнікі хадзілі па вуліцах і запрашалі ўсіх прыйсці на «неслыханное представление». Ад гледачоў адбою не было. А калі ў прызначаную гадзіну раскрылі заслону, усе ўбачылі на падмостках палотнішча з надпісам: «Першае красавіка - нікому не вер!». На гэтым «неслыханное представление» скончылася [4].

У гісторыі СССР пятроўскія традыцыі святкавання 1 красавіка не прыжыліся сярод дарослага насельніцтва, а вось дзеці чакалі гэтай каляндарнай даты і імкнуліся пажартаваць адзін над адным (амаль што кожны школьнік чуў у свой адрас: «Глядзі, у цябе спіна белая!» і калі адварочваўся паглядзець – весяліў усіх прысутных). У пачатку 1990-х гг. XX стагоддзя у нашай краіне гэтае свята ажывае ў асяроддзі моладзі і студэнтаў.

Самыя вядомыя розыгрышы і гумарэскі ўжо занесены ў спіс 100 першакрасавіцкіх жартаў усіх часоў, сярод якіх падзенне Пізанскай вежы, фотарэпартаж пра пінгвінаў, якія ляцяць, прыямленне НЛА ў Лондане, пераход на дзесятковую сістэму вымярэння часу, змяненне колькасці Пі з 3,14 на 3,0 і іншыя [2]. Разам з тым сучасныя традыцыі святкавання дня смеху адрозніваюцца ў розных краінах. Так у Англіі прынята разыгрываць адзін аднаго толькі да 12 гадзін дня. Ахвяраў падману называюць «балванамі». У ЗША 1 красавіка распаўсюджаны маленькія бяскрыўдныя жарты тыпу «у цябе шнурок развязаўся». Школьнікі жартуюць адзін з аднаго, запэўніваючы, што адменены ўсе ўрокі, а калі ахвяра «трапляецца», жартаўнік усклікае: «April Fool» (Красавіцкі дурань)! Навучэнцы каледжаў 1 красавіка пераводзяць гадзіннік сваіх суседзяў па пакоі на гадзіну наперад, каб студэнт трапіў на ўрок не ў той клас. Часам праходзіць цэлы дзень, пакуль выявіцца падвох і падлетак не ўспомніць, што сёння першае красавіка.

У Францыі гэтае свята носіць назву Poisson d'Avril (Красавіцкая рыба). Французскія дзеці ў гэты дзень прыляпляюць папяровых рыбак на спіны сваіх

сяброў. Калі аб'ект насмешкі выяўляе жарт, жартаўнік крычыць: «Poisson d'Avril»! У Шатландыі «Дзень Дурня» адзначаецца на працягу 2 сутак. Ашуканы 1 красавіка завецца «Разіна». Другі дзень святкавання мае сваю назву – «Дзень Хваста» і асаблівую спецыфіку: усе жарты і розыгрышы гэтага дня прысвячаюцца часткі чалавечага цела, размешчанай ніжэй таліі з боку спіны. Вялікай папулярнасцю сярод дзяцей карыстаецца падкладванне на крэсла спецыяльных гумовых мяшкоў, якія пры націсканні выдаюць гукі, якія лічацца ў грамадстве непрыстойнымі [0]. Нягледзячы на геаграфію, карані і традыцыі Дня смеху, ва ўсіх кутках свету святкаванне 1 красавіка аб'ядноўвае адна важная і непарушная рэч - дабрыня. Добры гумар, добрыя жарты, добрыя розыгрышы - гэта менавіта тое, у чым мае патрэбу кожнае дзіцё не залежна ад нацыянальнасці ці пары года. Таму варта вучыць дзяцей і падлеткаў, каб яны пад час падрыхтоўкі першакрасавіцкіх планаў, памяталі што жарты павінны быць бяскрыўднымі, лёгкімі і дастаўлялі весялосць не толькі ім самім. Трэба усведамляць, што самы лепшы жарт той, ад якім смяецца і радуецца сам аб'ект розыгрышу.

Сёння дзень смеху святкуецца ў выглядзе правядзення разнастайных гумарын, тэатралізаваных прадстаўленняў, КВЗ. Часцей за ўсё ў такіх формах ён праходзіць у навучальных установах, так як ён папулярны сярод дзяцей і падлеткаў (у сярэднім шасцігадовае дзіця смяецца 300 разоў на дзень, а дарослыя – толькі 15-100 разоў). Выкарыстанне ў правядзенні дня смеху інтэрпрэтаваных традыцый з карнавальнымі, гульнёвымі і тэатралізаванымі элементамі адыгрывае важную ролю, таму што садзейнічае адкрыццю творчых здольнасцей і актывізацыі дзяцей-гледачоў, якія ператвараюцца ў актыўных удзельнікаў святочнай дзеі.

-
1. Бойко, А.А. Проникновение и принятие иностранных праздников в России /А.А. Бойко // Инновационно-технологическое развитие науки: сборник статей международной научно-практической конференции: в 3 частях. Ч.2. – Уфа: АЭТЕРНА, 2017. – С. 262-267.

2. Калиневич, В. Наконец пришла весна / В. Калиневич // Труд-7. – 2013. – 28 марта – С. 5.
3. Лихачёв, Д.С. Смех в Древней Руси / Д.С. Лихачёв, А.М. Панченко. – Л. : Наука, 1984. – 296 с.
4. Семикопенко, Ю.Н. Традиции празднования дня смеха: История и современность / Ю.Н. Семикопенко, // Культурные тренды современной России: от национальных истоков к культурным инновациям: сборник докладов. – Белгород : ИПК БГИИК, 2017. – Т. 3. – С. 149-151.

Носаль Р.Ч., студент

Научный руководитель – Забара Г.И.

ИЗУЧЕНИЕ ИНСТРУКТИВНОГО МАТЕРИАЛА МУЗЫКАНТОМ ДУХОВИКОМ В ВЫСШЕМ УЧЕБНОМ ЗАВЕДЕНИИ

Значение инструктивного материала в процессе подготовки молодых специалистов в высших учебных заведениях является основополагающим вопросом, требующим детального рассмотрения.

В первую очередь следует выделить основные позиции, цели и задачи учебного процесса и будущей профессии выпускника.

В настоящий момент студент первого курса ВУЗ-а уже имеет, как правило, определенные умения и навыки, приобретенные им в начальном (музыкальная школа либо школа искусств) и в среднеспециальном (училище, колледж) учебном заведении. И хотя уровень исполнительского мастерства индивидуален для каждого студента, следует учитывать тот обязательный объем материала, который проходится учащимся на более ранних этапах обучения. К моменту поступления в ВУЗ молодой музыкант уже изучал гаммы, набор упражнений и этюдов различной степени сложности. Поэтому главная цель, которую преследует прохождение инструктивного материала в высших